

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра маркетингу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ЕКСПЕРТИЗА В МИТНІЙ СПРАВІ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ЕКСПЕРТИЗА В МИТНІЙ СПРАВІ» підготовки бакалавра.

Розробник: Лялюк А. М., доцент кафедри маркетингу, к. е. н., доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
Митна справа та фінанси ЗЕД

Наталія ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри маркетингу
протокол № ____ від _____.2026 р.

Завідувач кафедри

Тетяна САК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право	Вибірковий
Кількість годин / кредитів <u>150 / 5</u>	D 2 Фінанси, банківська справа та страхування та фондовий ринок	Рік навчання 2
ІНДЗ: немає	Митна справа та фінанси зовнішньоекономічної діяльності Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Семестр 4
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Консультації 10 год.
Мова навчання		Самостійна робота 110 год.
		Форма контролю: залік
Сторінка курсу в MOODLE		Українська
		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3286#section-1

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові: Лялюк Алла Миколаївна
Науковий ступінь: кандидат економічних наук
Вчене звання: доцент
Посада: доцент кафедри маркетингу.
Контактна інформація: 097 442 3469 allalyalyuk@gmail.com
Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Вивчення освітнього компонента «Товарознавство і експертиза в митній справі» є ключовим для майбутніх фахівців митної сфери і зовнішньоекономічної діяльності. Зокрема дозволяє правильно ідентифікувати та класифікувати товари, здійснювати оцінку якості та безпеки продукції, розуміти порядок проведення митної експертизи, забезпечувати знання законності у зовнішньоекономічній діяльності, уміти захищати національний ринок та споживача. Об'єктом освітнього компонента «Товарознавство і експертиза в митній справі» є товари, які є об'єктами зовнішньоекономічної діяльності та митного контролю, а також процеси їх ідентифікації, класифікації, оцінки якості та проведення експертизи в умовах митного регулювання. Предметом вивчення освітнього компонента «Товарознавство і експертиза в митній справі» є закономірності формування споживчих властивостей товарів, їх класифікація, оцінка якості, ідентифікація та експертиза товарів з урахуванням вимог митного законодавства та зовнішньоекономічної діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента «Товарознавство та експертиза в митній справі» є глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами освіти системи теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо формування у студентів наукового світогляду і глибоких знань з теоретичних аспектів товарознавства і експертизи в митній справі товарів, набуття вмінь і навичок з контролю якості й митна експертиза товарів

Завдання: вивчення теоретичних положень про товар як споживчу вартість, наукових принципів і правил класифікації товарів та їх кодування для цілей зовнішньоекономічної діяльності. вимог до якості товарів, що закладаються в нормативно-технічні документи на продукцію; рекомендацій щодо нагляду за товарами в процесі збереження і транспортування, методів митної експертизи товарів.

3. Soft skills

Освоєння освітнього компонента «товарознавство та експертиза в митній справі» сприятиме отриманню таких Soft skills як емоційний інтелект (позитивне мислення, стресостійкість і здатність приймати рішення в нестандартних умовах та критичне мислення (логічне мислення, вміння спостерігати і виявляти суть проблеми, здатність позитивно сприймати зміни, вміння комплексно підходити до вирішення проблем).

4. Структура освітнього компонента.

Назви тем	Усього	Лекції	Практичні	Самос. робота	Консультації	Форма контролю / Бали
Тема 1. Товарознавство у митній справі: загальні засади.	11	2	4	20	2	РЗ (5), Т (5) ІРС (10) /20 балів
Тема 2. Товарознавчі характеристики продуктів харчування та непродовольчих товарів	21	2	4	20	2	РЗ (5), РМГ(3), Т (2) /20 балів
Тема 3. Класифікація товарів та їх кодування для цілей зовнішньоекономічної діяльності.	16	2	4	20	2	РЗ (5),Т (2) ІРС (2) / 9 балів
Тема 4. Стандартизація та сертифікація товарів. Контроль якості в митній справ	16	2	4	25	2	РЗ (5), Т (2) ІРС (3) /10 балів
Тема 5. Митна експертиза товарів.	25	2	4	25	2	РМГ (5) РК (5) Т(2) / 12 балів
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	max 100 балів

Форма контролю*: Т – тести, РЗ- розв'язування практичних завдань, РК –розв'язування кейсів, ІРС - індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота.

5.Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Товарознавство і експертиза в митній справі» передбачає: підготовку до практичних занять; опрацювання лекційного матеріалу відповідно плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Самостійна робота полягає в підготовці до контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення. Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3286>

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силabusом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за

погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки ([2024 Визнання резул татів ВНУ ім. Л.У. ред.pdf](#)).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням ВНУ ім. Лесі Українки «Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки» (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>), та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перекладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали за умови, що тематика публікацій відповідає змісту тем освітнього компонента; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти з освітнього компонента розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Формою підсумкового контролю з ОК Інноваційні технології у банківському та страховому бізнесі є семестровий залік, який виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом.

Якщо здобувач успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він може отримати без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку. У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості із заліку – 100 балів.

Питання на залік

1. Сутність і зміст товарознавства
2. Класифікація і асортимент товарів
3. Хімічний склад і структура матеріалів і виробів
4. Основи зберігання і транспортування товарів.
5. Зерно. Крупа. Борошно.
6. Хліб та хлібобулочні вироби.
7. Макаронні вироби.

8. Свіжі плоди та овочі
9. Кондитерські вироби.
10. Характеристика основних груп смакових товарів.
11. Молоко. Питне коров'яче молоко.
12. Кисломолочні продукти.
13. Вершкове масло.
14. Характеристика основних груп смакових товарів.
15. Сичужні сири.
16. Класифікація, породи забійних тварин. Класифікація м'яса. Маркування м'яса.
17. М'ясні субпродукти. М'ясо птиці.
18. Ковбасні вироби.
19. Класифікація промислових риб, особливості анатомічної будови риб. Жива, охолоджена та морожена товарна риба.
20. Солоні та мариновані рибні товари. Копчені рибні товари.
21. Рибні консерви та пресерви.
22. Класифікація і асортимент взуття
23. Одяг.
24. Головні убори
25. Панчішно - шкарпеткові вироби
26. Товари побутової хімії
27. Скло, керамічні та металеві побутові вироби
28. Парфумерно-косметичні товари
29. Ювелірні вироби
30. Основні завдання товарознавства у митній справі
31. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКЗЕД)
32. Структура Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності
33. Застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності
34. Товарна марка та основні її види
35. Товарний знак і його правова охорона
36. Порядок реєстрації товарних знаків.
37. Вимоги до оформлення ескізів товарних знаків.
38. Види і функції упаковки. Вимоги до упаковки товару.
39. Якість продукції: поняття і показники, методи оцінки.
40. Управління якістю продукції.
41. Міжнародна організація із стандартизації ISO
42. Національні системи стандартів
43. . Сутність контролю якості в митній справі
44. Поняття і завдання митної експертизи
45. Види митної експертизи
46. Процедура проведення митної експертизи
47. Особливості експертизи та підстави для проведення експертизи харчових продуктів
48. Порядок та терміни проведення митних експертиз
49. Статус експерта у митній експертизі товарів
50. Сутність фальсифікації.
51. Асортиментна фальсифікація.
52. Фальсифікація якості.
53. Фальсифікація кількості товару.
54. Вартісна фальсифікація
55. Інформаційна фальсифікація.

18. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 23 грудня 1997 року № 771/97. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
19. Впровадження системи НАССР для операторів ринку харчових продуктів: практичний посібник / А. С. Ткаченко, Ю. О. Басова, О. О. Горячова та ін. ; за заг. Ред. А. С. Ткаченко. Полтава : ПУЕТ, 2020. 137 с.http://puet.edu.ua/sites/default/files/haccp_posibnik.pdf